

BELEIDSPLAN

Gaia Nature Fund

[2018-2021]

**Steun aan bedreigde diersoorten
in hun natuurlijke leefgebieden**

7 februari 2019

H. de Boer / J. Mikx

Stichting Gaia Nature Fund

RSIN 8147 85 669

KvK 08136467

1. Inleiding

Het Gaia Nature Fund (GNF; voorheen stichting Dr. L.E.M. de Boer Nature Conservation Trust) werd opgericht in 2005 als de natuurbeschermingsstichting die verbonden is aan GaiaPark bv (GaiaZOO). Via het GNF worden de in GaiaZOO geworven gelden – middels educatieve activiteiten – en financiën uit eigen activiteiten aangewend om bedreigde verwanten van dieren uit GaiaZOO in hun natuurlijk leefgebied te steunen.

2. Doelstelling

Veel van de dieren die in GaiaZOO leven, worden in de natuur bedreigd met uitsterven. Ook staan veel natuurlijke leefgebieden onder druk. Het Gaia Nature Fund draagt middels donaties aan projecten bij aan de bescherming van de wilde soortgenoten van diverse dieren die in GaiaZOO leven.

Visie

Het Gaia Nature Fund biedt structurele steun aan bedreigde diersoorten om te helpen voorkomen dat deze soorten in de natuur uitsterven.

Visie

Om haar slagkracht te vergroten, steunt het Gaia Nature Fund alleen diersoorten die verwant zijn aan de dieren uit de vier leefgebieden van GaiaZOO (Limburg, Taiga, Savanna, Rainforest); en focust op bestaande projecten in de oorspronkelijke leefgebieden van deze diersoorten. Zo kunnen de financiële middelen van het Gaia Nature Fund zo efficiënt mogelijk besteed worden. Door publieke bekendheid na te streven en openbare, laagdrempelige activiteiten binnen GaiaZOO te organiseren, vergroot GNF haar reikwijdte.

3. Bestuur

Het bestuur van het Gaia Nature Fund bestaat uit (ten minste) drie personen:

Dhr. R. Lancee (voorzitter)	9 December 2015
Dhr. J. Mikx (penningmeester)	April 2016
Dhr. P. Thomas (secretaris)	April 2016

De leden van het bestuur ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden, met uitzondering van mogelijke buitengewone, door het bestuur goedgekeurde, gemaakte onkosten ten behoeve van het uitoefenen van hun functie. Het GNF bestuur opereert onafhankelijk van donateurs en begunstigen. Bestuursbesluiten zijn alleen geldig bij een volledige meerderheid der uitgebrachte stemmen. De bestuursleden worden aangesteld voor een periode van 4 jaar en kunnen daarna maximaal twee keer herkozen worden.

4. Fondsenwerving

Het overgrote deel van de inkomsten van Gaia Nature Fund is tot op heden afkomstig van de bezoekers van GaiaZOO. Dit geld komt binnen via geboekte activiteiten die door vrijwilligers binnen GaiaZOO begeleid worden (kinderfeesten, rondleidingen, teamactiviteiten, etc.). GaiaZOO stort dit geld één keer per jaar op de rekening van het GNF.

Andere inkomstenbronnen van het GNF zijn :

- het geven van lezingen (door GaiaZOO medewerkers en GNF bestuursleden);
- drie muntendrukmachines en vier panoramakijkers in GaiaZOO;
- een moneyspinner en donatieboxen t.b.v. kleingeld in GaiaZOO;
- het inzamelen van inktcartridges en oude mobiele telefoons – waarvoor een vergoeding ontvangen wordt t.b.v. recycling/hergebruik;
- speciale activiteiten omtrent een van de ondersteunde projecten/diersoorten;
- kleinschalige verkoop van merchandise;
- sporadische donaties van bezoekers en/of bedrijven;
- (managers)club “de Vrienden van Gaia Nature Fund” (sinds 2017).

Voor het verhogen van fondsen zullen bestuursleden van GNF (in samenwerking en met hulp van vrijwilligers en medewerkers van GaiaZOO) extra aandacht besteden aan de bovenstaande activiteiten. Daarnaast worden de mogelijkheden verkend en uitgebreid om op creatieve en hedendaagse wijze inkomsten te genereren. Om de bestedingsruimte van GNF aanzienlijk te kunnen vergroten, zullen bedrijven, vermogensfondsen en subsidieverstrekkers pro-actief aangeschreven worden en worden eventuele sponsorpakketten ‘op maat’ samengesteld.

5. Schenkingen en bestedingen

Jaarlijks wordt een begroting opgesteld ten behoeve van het doen van donaties aan beschermingsprojecten in de diverse leefgebieden en voor specifieke soorten. Het bestuur van het GNF laat zich bij het al dan niet toekennen van donaties aan projecten adviseren door het hoofd educatie & natuurbehoud en/of de zoölogisch manager van GaiaZOO. De donaties van het Gaia Nature Fund worden gespreid over het jaar aan de diverse te ondersteunen projecten uitgekeerd. Het hoofd educatie & natuurbehoud van GaiaZOO (Mevr. H. de Boer) is verantwoordelijk voor de communicatie met vertegenwoordigers van de (goedgekeurde) projecten, welke worden teruggekoppeld aan het GNF bestuur. Om het bestuur te adviseren t.a.v. binnengekomen projectaanvragen, is deze persoon aanwezig bij de bestuursvergaderingen. Tevens coördineert deze persoon de steunvragen, afhandeling van betalingen en produceert de (niet-financiële) jaarverslagen van het GNF.

Aanvragen tot donaties worden alleen door het Bestuur gehonoreerd als deze binnen de statuten en randvoorwaarden van het GNF vallen. Er wordt van alle ondersteunde projecten terugkoppeling geëist (middels algemene jaarverslagen en/of antwoorden op specifieke vragen) om aan te tonen dat de middelen ook daadwerkelijk zijn besteed aan de opgegeven doelen.

Het GNF heeft geen winstoogmerk. Bij het opstellen van de begroting wordt daarom ten minste 90% van de in het voorgaande jaar geworven gelden beschikbaar gesteld voor projectdonaties. Tevens wordt rekening gehouden met onvoorziene kosten bij projecten, zodat ingespeeld kan worden op eventuele acute hulpvragen. Omdat de bescherming van diersoorten die op het randje van uitsterven verkeren veel inspanningen, aandacht, tijd en geld vergt, streeft het GNF naar langdurige bijdragen aan diverse projecten. Eenmalige donaties zijn echter ook mogelijk.

Jaarlijks worden de inkomsten en uitgaven verantwoord in een financieel jaarverslag. De jaarrekening wordt gecontroleerd in eerste instantie door de Penningmeester en daarna door een RA accountant. De jaarverslagen van de voorgaande drie jaren worden online gepubliceerd.

6. Projectvoorwaarden

Bij de selectie van te ondersteunen diersoorten (uit de collectie van GaiaZOO) en projecten, hanteert het Gaia Nature Fund concrete voorwaarden en richtlijnen. Deze worden hieronder puntsgewijs aangegeven.

- De donaties vanuit het GNF dienen zoveel mogelijk te worden gespreid over diersoorten uit de vier gebieden van GaiaZOO (Limburg, Taiga, Savanna, Rainforest).
- Een zo groot mogelijke spreiding over de diverse diergroepen die binnen GaiaZOO leven is gewenst (vogels, roofdieren, primaten, hoefdieren, overige).
- De diersoorten die gesteund worden, dienen (minimaal) de bedreigde status te hebben. Hierbij richt het GNF zich op de door het IUCN vastgestelde status. Regionaal/lokaal sterk bedreigde populaties van meer algemene soorten kunnen echter ook kans maken op steun vanuit GNF.
- In geval van steun aan ernstig bedreigde leefgebieden, dienen meerdere (bedreigde) diersoorten hiervan afhankelijk te zijn.
- Bij de keuze voor projecten laat het GNF zich adviseren door internationale soortenexperts uit de Europese dierentuinen (EAZA), en sluit zij aan op bestaande, bewezen projecten. Bij voorkeur zijn de ondersteunde projecten gerelateerd aan een EEP fokprogramma voor betreffende diersoort.
- Het GNF steunt bij voorkeur kleinschalig projecten, waarbij een bescheiden bijdrage 'het verschil' maakt.
- Naast actuele soortbescherming moeten geselecteerde projecten ook aandacht besteden aan natuurbeschermingseducatie aan en bewustwording onder de lokale bevolking.
- Tevens is betrokkenheid van de lokale bevolking bij een project, en bij voorkeur ook in de projectleiding, een vereiste.

7. Projecten

Het Gaia Nature Fund verkiest jaarlijks een bedreigde diersoort/gebied waaraan speciale aandacht en verhoogde financiële steun wordt geschonken. Onder de noemer "het jaar van ..." wordt gedurende het jaar extra over deze soort gecommuniceerd en worden diverse activiteiten voor georganiseerd, alsmede via merchandise extra inkomsten voor gegenereerd. Bij de keuze voor een diersoort/gebied sluit het GNF aan op de collectieontwikkeling van GaiaZOO. Het "jaar van..." start in juni en loopt door tot 31 mei in het volgende jaar. In 2017-18 stond de berberaap centraal; in 2018-19 de Europese nerts. In 2019-20 richt GNF zich op bedreigde flamingo's in relatie tot klimaatverandering.

Onderstaande tabel geeft weer welke projecten het GNF in 2018 steunde. Hierbij staat tevens aangegeven of een project eenmalig, of meerjarige (*) steun krijgt.

	Diersoort	Project	Bijdrage GNF
1	<p>Europese nerts* (Estland)</p> <p>IUCN status: ernstig bedreigd</p>	<p>Foundation Lutreola maakte het eiland Hiiumaa vrij van Amerikaanse nertsen en zette er tussen 2000 en 2016 in gevangenschap gefokte Europese nertsen uit. Deze populatie houdt zichzelf nu in stand, maar heeft extra leefgebied nodig.</p>	<p>€ 6.500</p> <p><i>Leefgebied op Hiiumaa vergroten door aanleg en optimaliseren van amfibieënpoelen</i></p>

		<i>Het GNF steunt dit project al sinds 2005.</i>	
2	Kameel* (Mongolië) IUCN status: ernstig bedreigd	De Zoological Society of London (ZSL) onderzoekt met cameravallen het gedrag van wilde kamelen om de juiste beschermingsmaatregelen te treffen. D.m.v. educatie probeert zij bij de lokale bevolking respect op te roepen voor kamelen.	€ 1.500,- <i>t.b.v. bewustwording bevolking en aanschaf cameravallen</i>
3	Monniksgier* (Frankrijk) IUCN status: ernstig bedreigd	Monniksgieren zijn belangrijke afvalopruimers in de natuur. Door vergiftiging verdwenen ze grotendeels uit Europa. Samen met dierentuinen zet de Ligue de Protection des Oiseaux (LPO) deze grote gieren weer uit.	€ 2.230,- <i>t.b.v. GPS-zender uitgezette monniksgier</i>
4	Rode panda* (Nepal) IUCN status: bedreigd	Rode panda's worden bedreigd door jacht, vee en wegebouw. Het Red Panda Network leidt lokale Forest guardians op om de bossen waar dit unieke dier leeft te beschermen.	€ 2.522,- <i>t.b.v. EHBO-sets en training van Forest Guardians</i>
5	Berberaap* (Marokko) IUCN status: bedreigd	Het leefgebied van de berberaap verdwijnt door veeteelt, akkerbouw en houtkap. Ook worden berberapen op markten gebruikt als toeristenattractie. Barbary Macaque Awareness and Conservation beschermt de apen door bewustwording en opvang.	€ 2.500,- <i>algemene projectbijdrage voor diverse werkzaamheden</i>
6	Waldrapp ibis* (Marokko) IUCN status: ernstig bedreigd	Dankzij het Northern Bald Ibis Project steeg het aantal Waldrapp ibissen in Sous-Massa National Park (een van de belangrijkste overlevings- en broedgebieden van deze ernstig bedreigde vogel) de afgelopen jaren enigszins.	€ 2.500 <i>t.b.v. zenderen van jonge ibissen om hun verspreiding te kunnen volgen en bescherming daarop af te stemmen.</i>
7	Gouden leeuwaap* (Brazilië) IUCN status: ernstig bedreigd	Door houtkap en vangst als huisdieren, stierf de gouden leeuwaap eind vorige eeuw bijna uit. De Golden Lion Tamarin Association betreft de bevolking en politiek bij bescherming, herbebossing en alternatieve inkomsten.	€ 2.500 <i>t.b.v. opleiden van jeugd tot bosbeheerder</i>
8	Witkruin mangabey* (Ghana) IUCN status: bedreigd	West African Primate Care and Awareness (WAPCA) steunt diverse bedreigde apensoort. Eén ervan is nauw verwant aan de kuif mangabey uit GaiaZOO. WAPCA zorgt o.a. voor opvang en onderzoek van apen; ontwikkelt alternatieve inkomsten	€ 2.000,- <i>algemene projectbijdrage voor diverse werkzaamheden</i>

		voor en educatie aan de lokale bevolking.	
9	Grauers gorilla* (DR Congo) IUCN status: ernstig bedreigd	Op Mount Thsiaberimu beschermen Trackers en Rangers door onderzoek en patrouilles een groep gorilla's. Voor de lokale bewoners zijn i.p.v. houtkap en stroperij alternatieve inkomsten ontwikkeld.	€ 1.800,- <i>t.b.v. materialen voor het trackersteam</i>
10	Bongo* (Kenia) IUCN status: ernstig bedreigd	Het Bongo Surveillance Programma (BSP) onderzoekt met behulp van getrainde trackerteams, GPS zenders en cameravallen het gedrag van de laatste oostelijke bongo's in het dichte regenwoud. Samen met de lokale autoriteiten komt BSP in actie tegen stroperij, jacht en houtkap.	€ 2.000,- <i>t.b.v. materialen voor het trackersteam</i>
11	Hartmann bergzebra* (Namibië) IUCN status: ernstig bedreigd	Met hulp van cameravallen en een uniek identificatie-programma, onderzoekt het Mountain Zebra Project het gedrag en de verspreiding van de zeldzame Hartmann bergzebra. Zo kunnen ze de zebra's in overleg met landeigenaren beschermen.	€ 2.000,- <i>t.b.v. aanschaf zeven nieuwe cameravallen en GPS.</i>
12	Afrikaanse wilde hond* (Zimbabwe) IUCN status: bedreigd	De anti-stroperij teams van Painted Dog Conservation halen elk jaar duizenden strikken van stropers van de savanne. Zo worden de bedreigde Afrikaanse wilde honden en andere dieren gespaard.	€ 1.250,- <i>Verzorging van K9-snuffelhonden die het trackers en anti-stropersteam ondersteunen.</i>

8. Promotie

Een goede samenwerking tussen Gaia Nature Fund en GaiaZOO is van groot belang voor de (naams)bekendheid van de stichting. GNF communiceert zoveel mogelijk via de website www.gaiazoo.nl/gaia-nature-fund. Om het bereik van het GNF verder te vergroten, maakt de stichting bijvoorbeeld gebruik van de brede communicatiemiddelen van GaiaZOO. Op deze manier kan een grote groep personen bereikt worden, met als doel zowel bewustwording voor, als betrokkenheid bij GNF te creëren, evenals potentieel meer fondsen te werven.

Door in te spelen op de actualiteit binnen GaiaZOO, kan het Gaia Nature Fund haar belangrijke natuurbehoud activiteiten bovendien nog beter onder de aandacht van media en bezoekers van GaiaZOO brengen. Bij de keuze van diersoorten die het GNF ondersteunt, wordt daarom gekeken naar de ontwikkelingen binnen de diercollectie van GaiaZOO – die op haar beurt gebaseerd zijn op de bedreigde status van dieren.

Om over de activiteiten van projecten te kunnen communiceren, dienen de ondersteunde organisaties regelmatig te communiceren over relevant ontwikkelingen. Een duidelijk jaarverslag met financiële verantwoording zijn dan ook een vereiste, evenals een begroting, een jaarplan en fotografisch materiaal. Samenvattingen van betreffende jaarverslagen worden online op de GNF-

webpage gepubliceerd. Om betrokkenheid te versterken, is ook persoonlijke berichtgeving vanuit projectmedewerkers en lokale bevolking belangrijk.

Om binnen GaiaZOO nog meer aandacht (en inkomsten) voor het GNF te genereren, zijn binnen de dierentuin diverse promotiemiddelen voorzien – en worden waar mogelijk nieuwe middelen gecreëerd (centrale locatie voor GNF in 2020; extra inzamelpunten voor kleingeld; communicatie over projecten bij GNF-diersoorten, etc.).

9. Ambities

Tot dusver heeft het Gaia Nature Fund bijdragen geleverd aan bestaande projecten. Bovendien betreffen bijdragen doorgaans cofinanciering, omdat de beschikbare bedragen (gemiddeld € 2.500,- per jaar per project), slechts een deel van de totale projectbegroting kunnen dekken.

De ambitie van het GNF is echter om pro-actief fondsen te werven, zodat het werk van de stichting een groter bereik heeft en meer bewustwording t.b.v. de bescherming van de natuur kan worden bereikt. Tegelijkertijd bieden meer fondsen de mogelijkheid om aan specifieke projecten grotere bedragen beschikbaar te kunnen stellen, zodat de bescherming van ernstig bedreigde diersoorten op grotere schaal kan plaatsvinden.

Daarnaast heeft het GNF de ambitie om in de toekomst in de regio een educatief project op te richten, met als focus één van de ernstig bedreigde Limburgse diersoorten. Natuurbescherming is immers ook in de eigen omgeving noodzakelijk. Om de lokale Limburgse gemeenschap actief te betrekken bij dit project zal het GNF (bestuur en GaiaZOO medewerkers) de middelen en activiteiten die binnen GaiaZOO beschikbaar zijn en plaatsvinden benutten.

Na het verkrijgen van de ANBI status zal het bestuur van het Gaia Nature Fund particulieren (een nieuwe doelgroep van GNF) gaan verleiden tot het geven van een aftrekbare donatie en/of nalatenschappen. Tot op heden is deze groep nog nauwelijks benaderd terwijl GaiaZOO toch een relatief groot aantal zeer betrokken abonneementhouders heeft.

